

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kansantalous liikunnan näkökulmasta – helppoja miljardeja tarjolla?

OLLI KÄRKKÄINEN, STRATEGIA- JA TUTKIMUSJOHTAJA
KANSALLINEN LIIKUNTAFOORUMI 2023
31.10.2023

Liikkumattomuuden hintalappu näkyy otsikoissa

Liikkumattomuus aiheuttaa Suomelle jopa 5 miljardin euron kustannukset vuosittain

Liikkumattomuudesta miljardien lasku – Tutkijalta kova viesti päättäjille ja vanhemmille

Olympiakomitean viesti budjettiriiheen: Liikkumattomuus on uhka kansantaloudelle

Suomalaisten liikkumattomuus uhkaa sysätä yhteiskunnan polvilleen, varoittaa professori

Liikkumattomuudesta Suomelle 3 miljardin kustannukset - "ja kasvavat vuosittain"

Liikuntapommi maksaa Suomelle miljardeja vuodessa – "Tilanne on paljon vakavampi kuin ymmärretään"

**Miksi puolueet eivät tartu miljardeja maksavaan liikkumattomuuteen?
"Tämä vaatii samanlaista taklaamista kuin ilmastonmuutos"**

**Suomalaisten liikkumattomuuden hinta on kova –
"Olemme lirissä"**

Liikkumattomuuden kustannukset vuosittain Suomessa

Liikkuminen vaikuttaa tulotasoon ja tuloveroihin

- Liikkumattomuuden kustannuksista (3,2 mrd. €) yli puolet (1,8 mrd. €) selittyy nuoruuden vähäisen liikkumisaktiivisuuden vaikutuksilla maksettuihin tuloveroihin
- Yksilön näkökulma: liikunnan harrastaminen nostaa tulevaa tulotaso → liikunnan harrastaminen on myös taloudellisesti kannattavaa
- Miksi tulotaso nousee? Eheämmät työurat? Parempi terveys? Joku muu syy?

Liikkuminen vaikuttaa tulotasoon ja tuloveroihin

- Hyytinen & Lahtonen (2013): The effect of physical activity on long-term income
 - Liikuntaa aktiivisesti harrastaneilla miehillä pitkän aikavälin tulotaso oli 14–17 prosenttia korkeampi kuin muilla miehillä
 - Ensisijaisena selityksenä ei ollut liikunnan takia parempi terveys tai eheämpi työura
 - Potentiaalinen selitys: Liikkuminen voi lisätä resilienssiä myöhemmin työssä kohdattavia ongelmia kohtaan tai lisätä halua osallistua kilpailullisiin tilanteisiin
- Yhteiskunnan näkökulma: Jos liikkuminen lisää yksilön kilpailukykyä työmarkkinoilla, mitä tapahtuu jos kaikkien liikkumista lisätään?

Mitä johtopäätöksiä liikkumattomuuden hinnan perusteella pitäisi tehdä?

- Ongelman tunnistaminen ei vielä johda sen ratkaisuun
- Liikkuminen ei lisäänny nappia painamalla
- Oleellisia ovat konkreettiset toimenpiteet ja niiden vaikutusarviot

Liikkumattomuuden ja paikallaanolon kustannuslaskuri

Katso liikkumattomuuden ja paikallaanolon aiheuttamat kansansairauksien kustannukset koko Suomessa, hyvinvointialueella tai kunnassa.

Valitse koko Suomi tai hyvinvointialue

Suomi (koko maa)

Valitse kunta

Valitse

Nykytilanne:

76 % liikkuu liian vähän ja 83 % on liikaa paikallaan

Katso kustannukset, jos suositusta vähäisemmin liikkuvien ja liikaa paikallaan olevien osuudet muuttuisivat:

Jos 50 % liikkuisi liian vähän ja olisi liikaa paikallaan

Jos 67 % liikkuisi liian vähän ja olisi liikaa paikallaan

Jos 80 % liikkuisi liian vähän ja 90 % olisi liikaa paikallaan

Hyvinvointialue: Suomi (koko maa)

	Liikkumattomuus	Paikallaanolo
Kokonaiskustannukset ⓘ	1 090 344 000 €	946 762 000 €
Kustannusten muutos ⓘ	-341 662 000 €	-624 863 000 €

Onko ”investointibrändäyksessä” järkeä?

**TUTKIMUSYLIOPISTOIHIN SIOITETTU EURO
TUOTTAÄ VIISINKERTAISESTI**

Selvitys: jokainen Helsingissä
kaupunkipyöriin satsattu euro tuottaa 3,7
euron hyödyn

Yksi työhyvinvointiin sijoitettu

euro tuottaa kuusi euroa

Jokainen mainontaan investoitu euro
tuottaa yli 3 euroa – kunhan muistaa
oikean balanssin

Valtion kulttuuriin ja viihteeseen sijoittama euro
tuottaa kymppin

**Vapaaehtoistyöhön käytetty euro
tuottaa yhteiskunnalle kuusi
euroa**

Kansalaisopistoon panostettu euro palaa yli kolminkertaisena takaisin

Miksi ja miten liikkumista tulisi edistää?

- Liikkumisen harrastaminen yksilötasolla kannattavaa terveyden ja tulevan tulotason näkökulmasta – miksi silti ei liikuta suositusten mukaisesti?
- Huolipuheesta ratkaisuihin: arviot yksittäisten toimenpiteiden vaikutuksista

**Mikä on liikkumisen edistämisen viime käden tarkoitus:
valtion kustannussäästöt vai hyvinvoinnin edistäminen?**

**Eurojen tuijottaminen unohtaa
olennaisen:
liikunnassakin on viime kädessä kyse
jostain muusta kuin pelkästä rahasta**

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

OLLI KÄRKKÄINEN, STRATEGIA- JA TUTKIMUSJOHTAJA
OLLI.KARKKAINEN@GOV.FI
@OLLIKARKKAINEN